

BESLUIT

Besluit van de directeur-generaal van de Nederlandse mededingingsautoriteit als bedoeld in artikel 37, eerste lid, van de Mededingingswet.

Betreft: 763 / Baan - Hiscom

1. Op 25 mei 1998 heeft de directeur-generaal van de Nederlandse mededingingsautoriteit een melding ontvangen waarin is medegedeeld dat de ondernemingen Baan Investment B.V. en Hiscom B.V. het voornemen hebben een concentratie als bedoeld in artikel 27 van de Mededingingswet aan te gaan. Van de melding is mededeling gedaan in Staatscourant 97 van 27 mei 1998. Naar aanleiding van de mededeling in de Staatscourant zijn geen zienswijzen van derden naar voren gebracht. Ambtshalve zijn vragen gesteld aan verschillende marktpartijen.

I. DE PARTIJEN

2. Baan Investment B.V. (Baan) is een besloten vennootschap naar Nederlands recht. Zij heeft een aantal dochterondernemingen, verspreid over verschillende delen van de wereld. Baan houdt tevens 38% van de aandelen in Baan Company N.V.

3. Baan is actief op het gebied van de ontwikkeling, verkoop en implementatie van bedrijfsmatige software, alsmede op het gebied van het verzorgen van opleidingen.

4. Hiscom B.V. (Hiscom) is een besloten vennootschap naar Nederlands recht. Zij is de moederonderneming van Erzetti B.V. en TDG Thuiszorg Data Groep B.V.

5. Hiscom is uitsluitend actief op het gebied van de ontwikkeling, verkoop en implementatie van software ten behoeve van ziekenhuizen en thuiszorginstellingen.

II. DE GEMELDE OPERATIE

6. De gemelde operatie betreft de overname door Baan van alle aandelen van Hiscom. Deze zijn momenteel in handen van verschillende aandeelhouders, waaronder gebruikers van de door Hiscom ontwikkelde software. Partijen hebben een hiertoe strekkende 'Letter of Intent' d.d. 8 april 1998 overlegd.

III. TOEPASSELIJKHEID VAN HET CONCENTRATIE TOEZICHT

7. De gemelde operatie is een concentratie in de zin van artikel 27, onder b, van de Mededingingswet. De hierboven, onder punt 6, omschreven transactie leidt er toe dat Baan zeggenschap verkrijgt over de activiteiten van Hiscom.

8. Uit de bij de melding ter beschikking gestelde omzetgegevens blijkt dat de gemelde concentratie binnen het toepassingsbereik van de Mededingingswet valt. In dit kader is de omzet van Baan Company N.V. meegeteld. Hierbij is overwogen dat Baan 38% van de aandelen in Baan

Company N.V. bezit. De rest van de aandelen zijn verspreid over een groot aantal aandeelhouders, die ieder een klein deel van de aandelen bezitten. Gebleken is dat er overlap bestaat tussen de besturen van Baan en Baan Company N.V. Niet is gebleken dat de zeggenschapsrechten, verbonden aan de deelneming van Baan, onderhevig zijn aan contractuele of statutaire beperkingen. Op grond van deze omstandigheden kan worden geconcludeerd dat Baan ten aanzien van Baan Company N.V. beschikt over de bevoegdheden genoemd in artikel 30, lid 3, aanhef en onder b, van de Mededingingswet. Dientengevolge moet de omzet van Baan Company N.V. worden meegeteld bij de in dit kader relevante omzetgegevens.

IV. BEOORDELING

A. Relevante markten

Relevante productmarkt

9. Volgens partijen kan een markt worden onderscheiden voor de ontwikkeling, verkoop en implementatie van geautomatiseerde informatiesystemen ten behoeve van ziekenhuizen en thuiszorg. Naar hun mening zijn er tevens markten voor (i) verkoop van hardware, (ii) verkoop van software en (iii) dienstverlening op het gebied van de automatisering van ziekenhuizen en thuiszorg. Zij zijn van oordeel dat er geen relevant onderscheid is te maken op basis van de verschillende 'functionaliteiten' (radiologie, medicijnvoorziening etc), omdat hun ervaring is dat de markt in de regel om een totaalconcept vraagt. Hiscom levert aan klanten doorgaans het door haar ontwikkelde 'Ziekenhuis Informatie Systeem', waarin de software is geïncorporeerd die van toepassing is op de in het desbetreffende ziekenhuis aanwezige functionaliteiten. Ten aanzien van dienstverlening maken zij verder onderscheid tussen dienstverlening gerelateerd aan implementatie van geleverde software en overige diensten, waaronder systeembeheer. Tenslotte onderscheiden zij tussen automatisering van ziekenhuizen en automatisering van thuiszorg.

10. Aangenomen kan worden dat er bij de afbakening van de relevante productmarkten geen onderscheid moet worden gemaakt tussen automatisering met betrekking tot de verschillende functionaliteiten, aangezien afnemers behoefte hebben aan een totaal-product en de software met betrekking tot de verschillende functionaliteiten op de markt ook in feite veelal als geïntegreerd geheel wordt aangeboden en geleverd. Voor het overige kan in het midden blijven of er productmarkten moeten worden onderscheiden die zich uitstrekken tot buiten het gebied van de automatisering van ziekenhuizen en thuiszorg (bijvoorbeeld markten voor hardware, software en dienstverlening). De uiteindelijke beoordeling van de effecten van de voorgenomen concentratie wordt hierdoor niet beïnvloed. Hetzelfde geldt voor eventueel te onderscheiden productmarkten voor automatisering van ziekenhuizen respectievelijk thuiszorg. Zie punten 13-17.

Relevante geografische markt

11. Partijen hebben zich niet uitgelaten over de omvang van de geografische dimensie van de relevante markt.

12. Zoals reeds in eerdere zaken is vastgesteld, is een markt op het gebied van de automatisering doorgaans nationaal.¹ Er is geen reden om aan te nemen dat een en ander in het onderhavige geval anders ligt.

¹ Zie zaak nr. 93/14.B96Wang-Olisy, besluit van 11 maart 1998; 217/5.B95Ordina - ELC, besluit van

17 april 1998; 706/15.B97 *Sanderink-K+V*, besluit van 4 juni 1998.

B. Gevolgen van de concentratie

13. Partijen zijn van mening dat er ten aanzien van de onderhavige concentratie geen beïnvloede markt is, omdat hun activiteiten huns inziens tot verschillende markten behoren. Hiscom is uitsluitend actief op het gebied van de automatisering van ziekenhuizen en thuiszorg. Hiscom is gespecialiseerd in geautomatiseerde informatiesystemen die uitsluitend in deze sector toepasbaar zijn. Baan is niet actief op dit gebied, met dien verstande dat één van haar dochters aan een ziekenhuis een aantal software-componenten heeft geleverd die ook in andere sectoren toepasbaar zijn.

14. Indien wordt aangenomen dat er geen relevante markten zijn die zich uitstrekken tot buiten het gebied van de automatisering van ziekenhuizen en thuiszorg, is er tussen de activiteiten van partijen geen noemenswaardige overlap. De in het vorige punt genoemde uitzondering is in dit verband te verwaarlozen.

15. Wel moet rekening worden gehouden met het voordeel dat Hiscom mogelijkerwijs zal ontlenen aan de steun en inbreng van Baan, aangezien Baan in de IT-branche een aanzienlijk sterkere positie inneemt.

16. De door Hiscom in Nederland behaalde omzet op het gebied van de automatisering van ziekenhuizen en thuiszorg belooft circa fl. 40 miljoen. Haar grootste marktaandeel neemt zij in op het gebied van de verkoop van software bestemd voor ziekenhuizen (exclusief thuiszorg) in Nederland. Op dit gebied heeft zij een omzet van circa fl. 26 miljoen, hetgeen in waarde een geschat marktaandeel oplevert van circa 30%. Hierbij is inbegrepen de omzet uit licenties voor Hiscom-software die aan ziekenhuizen worden verleend door onafhankelijke distributeurs ('indirect marktaandeel'). Haar directe marktaandeel is circa 22%.

17. Mede gezien het competitieve en dynamische karakter van de IT-branche duidt dit niet op een zodanig sterke positie, dat er reden is om aan te nemen dat door het onder punt 15 genoemde beperkte potentiële voordeel een economische machtspositie ontstaat of wordt versterkt. Hierbij zij tevens vermeld dat vrijwel geen van de ondervraagde concurrenten en afnemers heeft laten blijken van de voorgenomen concentratie enig negatief gevolg te verwachten.

V. CONCLUSIE

18. Na onderzoek van deze melding, is de directeur-generaal van de Nederlandse mededingingsautoriteit tot de slotsom gekomen dat de gemelde operatie binnen de werkingssfeer van het in hoofdstuk 5 van de Mededingingswet geregelde concentratietoezicht valt. Hij heeft geen reden om aan te nemen dat als gevolg van die concentratie een economische machtspositie kan ontstaan of worden versterkt die tot gevolg heeft dat een daadwerkelijke mededinging op de Nederlandse markt of een deel daarvan op significante wijze wordt belemmerd.

19. Gelet op het bovenstaande deelt de directeur-generaal van de Nederlandse mededingingsautoriteit mede dat voor het tot stand brengen van de concentratie waarop de melding betrekking heeft geen vergunning is vereist.

Datum: 29 juni 1998

w.g. A.W. Kistdirecteur-generaal van de Nederlandse
mededingingsautoriteit

Tegen dit besluit kan degene, wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is
betrokken, binnen zes weken na bekendmaking van dit besluit een
gemotiveerd beroepschrift indienen bij de arrondissementsrechtbank te
Rotterdam, sector bestuursrecht, Postbus 50951, 3007 BM, Rotterdam.

[terug](#)

Aan de inhoud van deze pagina's kunt u geen rechten ontleen.